

Lotte Schoenheim-Baumann
C.Z. Achterburgwal 141

Amsterdam, 23.8.1945

Families Kerkhof en Pannekoek,
Leeuwarden, Billitonstraat.

Beste mensen,

ik hoop dat jullie ons nog herinneren, ons die jullie zo lief en hulpvaardig hebben opgenomen, toen wy in de oorlogsdagen 1940 naar Kamp Westerbork naar Leeuwarden geëvacueerd waren. Geloof maar niet, dat wy jullie vergeten hadden, omdat wy zo lang niets van ons hadden laten horen. Vanuit Westerbork hadden wy later niet meer aan jullie geschreven, om jullie daarmee niet in gevaar te brengen, want U weet immers dat contact met Joden al in zich zelf een verbreken was. Byzonder hard was het voor ons, om niet te schrijven, toen wy tot ons grootst ontzetten in de krant lezen, dat onze beste vriend Kerkhof voor zyn goed en edelmoedig hart en zyn fatsoenlyke houding jegens de mensheid zo duur moest betalen. Wy hebben van ganscher harte met jullie gevoeld, en ik hoop maar, dat U, lieve Mevrouw Kerkhof, met Uw kinderen zo dapper daarover heen heeft komen te weten, als Uw man het beslist gewent had.

Ik kan me best in Uw innerlyks invoelen, want ook myn lieve man is niet meer by ons. In September 1941 moesten wy vanuit Westerbork naar het concentratiekamp Theresienstadt vertrekken, en nog in dezelfde maand werd myn man van daaruit door die duivels naar het vernietigingskamp Auschwitz gestuurd. Van daar af ontbreekt elk bericht en elke spoor van hem. Ik kan me ook nog niet daar indenken, maar U zult immers begrypen, dat er haast geen kans meer bestaat, dat hy nog zal opduiken. De enigste mogelijkheid was nou, dat hy nog in de door de Russen bezette zone zou vertoeven. Maar die kans is zo verschrikkelyk klein, dat men eigenlyk daarmee helemaal geen rekening moet houden. Zo is het hele leven ook voor ons verstoord.

Immers is het een zeer groot geluk, dat ik op het laatste ogenblik, voor zy met "kindertransport" ook naar Auschwitz zouden worden gezonden, beide kinderen nog heb weten te redden. Die zyn gelukkig dus by me, en wy zyn met z'n drieën op 22 Juni naar Nederland teruggekeerd, nadat wy werkelyk de hel hebben doorlopen. Ik zal U niet kwellen met U van deze verschrikkelyke belevenissen te vertellen. Dat is nu afgelopen, en het is nu nouig, een nieuw leven op te bouwen. Nadat wy nog 3 weken in Sittard zyn vast gehouden, kwamen we dan eindelyk naar Amsterdam. Hier zitte wy nu in een repatrieringshuis - dus nog altyd in gemeenschap (na 7 jaren kampleven!). Wy werken reeds alle drie, ofschoon wy nog vry zwak en moe zyn. Maar wy wilden zo graag direct beginnen met zelf voor ons levensonderhoud te zorgen en niemand meer ter last te vallen. Ursel, die intussen 16 jaar is, werkt als secretaresse by een advocaat; Walter, die 15 is, leert het koken en bakken in de lunchroom van de "Bijenkorf", hy will namelyk het hotelvak leren, om later zelf een hotel te hebben; en ikzelf werk als secretaresse in de Joodsche Coördinatie Commissie, en wel byzonder voor de Joodsche oorlogspleegkinderen, 5000 weeskinderen, die - zo als U zult begrypen - hulp ontzettend nodig hebben.

Wy denken, vry spoedig naar America te kunnen gaan, waar myn moeder en twee zusters met haar families als Americanen leven. Wy hebben haast dagelyks post van daar, en zodra het met de vervoer klopt, zullen wy wel vertrekken. Ik denk dat het makkelyker zal zyn, in een heel vreemde omgeving een nieuw en zo veranderd leven op te bouwen dan hier, waar op schrede en trede de herinneringen een achterna komen.

En hoe gaat het met jullie allemaal? Uit de kleine Kerkhofjes en Pannekoekjes

zyn vast inmiddels ook jonge dames en heren geworden! Wy zouden het zeer op prys stellen, eens uitvoerig van jullie allemaal te horen. Wy spreken zo vaak van jullie. En vergeet dan ook niet van de andere familielieden te schrijven, zoals Opa Kerkhof, Opa en Oma Pannekoek, Mevrouw Pannekoek's zusters met haar families - dus: niets vergeten, hoor!

Wy hopen zo zeer, dat wy, die nu natuurlyk nog arme duivels zyn, in America gauw succes zullen hebben, en dan af en toe een Americaans pakje aan jullie kunnen sturen, om jullie onze oude dankbaarheid te tonen. En als jullie eens naar America komen, moeten jullie natuurlyk by ons komen logeren.

Inmiddels zien we met veel belangstelling Uw gauwe antwoord tegemoet en verblyven met de hartelykste groeten

Uwe

Lotte Schoenheim-Baumann
Ursel en Walter

Jullie nemen het hopelyk niet kwalijk, dat ik aan beide gezinnen tegelyk geschreven heb; maar wy beschouwen jullie haast als een familie!